

Eksperta atzinums par zīdītāju pāreju risinājumiem sakarā ar plānotu autoceļa A4 posma pārbūvi par četrjoslu ātrgaitas autoceļu

1. Sugu grupa, par kuru sniedz atzinumu

Zīdītāji.

2. Pētāmās teritorijas atrašanās vieta un lietotās izpētes metodes

Pētāmā teritorija – pārbūvei paredzētais Valsts galvenā autoceļa A4 posms no krustojuma ar A2 līdz krustojumam ar A6 apmēram 19 km garumā – atrodas Garkalnes, Ropažu, Stopiņu un Salaspils pagastā (1. attēls). Šobrīd autoceļš A4 ir vienbrauktuves ceļš ar vienu joslu katrā virzienā. Autoceļa malas joslas platums ir 0,5 m, veidojot kopējo asfalta segas platumu 8 m. Normāles izbūvētas 1,5 m platas, kādēļ autoceļa A4 kopējais klātnes platums ir 11 m. Plānotās darbības tiešās ietekmes zona A4 autoceļa trasei ir 25 m uz katru pusi jeb josla, kura tieši tiks izmantota autoceļa būvniecībai un tās aizsargjosla.

Aktuālā informācija par zīdītāju sastopamību pētāmā teritorijā iegūta teritorijas apmeklējumos, kas veikti dažādā laikā, izmantojot atšķirīgas metodes, kā arī no Valsts meža dienesta datubāzes un Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols”. Medijamo dzīvnieku skaita noteikšanu Valsts meža dienests veic katru gadu pēc Zemkopības ministrijas apstiprinātas kārtības, uzskaitot visas medijamo zīdītāju sugas.

3. Vispārīgs pētāmās un tai piegulošās teritorijas apraksts

Pētāmo teritoriju aptver antropogēnās darbības būtiski ietekmētās platībās. Lielākoties plānotās darbības teritorijas apkārtnē ir mežu teritorijas, aramzemes un apdzīvotas vietas un transporta infrastruktūras objekti. Teritorijas reljefs līdzens līdz viegli viļņains. Autoceļa A4 trase pie Upesciema šķērso Lielo Juglu, bet pie Ūlupjiem – Ķivuļurgu. Trases ietekmes zonā ietilpst arī Mazās Juglas posms. Teritorijā atrodas gan mežu, gan krūmāju platības, aizaugošas un intensīvi apsaimniekotas lauksaimniecības zemes, kā arī atsevišķas apbūvētas teritorijas. Teritorijas hidroloģisko tīklu veido samērā blīvs meliorācijas sistēmu tīkls, kas ierīkots meža un lauksaimniecības platību nosusināšanai.

Autoceļu šķērso un tam piekļaujas vairākas inženierkomunikācijas. Lielākās no tām ir 110 kV elektroliņija, maģistrālie gāzesvadi, maģistrālie sakaru kabeļi un maģistrālais ūdensvads. Autoceļa A4 kreisajā pusē (Austrumu pusē) paredzēts izbūvēt daļu no *Rail Baltica* dzelzceļa trases posmā no Muceniekiem līdz autoceļa A4 trases beigām. Pēc *Rail Baltica* oficiālās mājaslapā pieejamās informācijas netālu no autoceļa P5 atradīsies Salaspils intermodālais kravu termināls.

1. attēls. Valsts galvenā autoceļa A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers-Saulkalne) pārbūvei paredzētais posms.

4. Teritorijas statuss atbilstoši aizsargājamām dabas teritorijām noteiktajam statusam

Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” atrodamo informāciju, teritorijas tiešā tuvumā ir mikroliegumi īpaši aizsargājamu putnu sugu aizsardzībai, dižkoki, kā arī Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi, kas atrodami arī paredzētās darbības ietekmes zonā līdz 50 m attālumam no autoceļa. Tuvākā īpaši aizsargājamā *Natura 2000* dabas teritorija ir dabas liegums “Lielā Baltezersa salas” (teritorijas kods LV0513000), kas atrodas aptuveni 2,3 km attālumā uz ZA no paredzētās darbības vietas.

5. Atzinuma sniegšanas mērķis

Zīdītāju migrācijas koridoru vērtējums un negatīvas ietekmes mazināšanas risinājumi sakarā ar divu joslu autoceļa A4 Rīgas apvedceļa (Baltezers – Saulkalne) posma pārbūvi par ātrgaitas autoceļu Ropažu un Salaspils novadā un ņemot vērā arī plānoto *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas trases būvniecību. Paredzētā darbība, ietver vienbrauktuves divjoslu autoceļa A4 pārveidi par divbrauktuvju četrijoslu autoceļu posmā no A2 līdz A6 apmēram 19 km garumā. Plānotās

darbības tiešās ietekmes zona A4 autoceļa trasei ir 25 m uz katru pusi jeb josla, kura tieši tiks izmantota autoceļa būvniecībai un tās aizsargjosla. Papildus autoceļa A4 pārbūvei paredzēts pārbūvēt vai izbūvēt autoceļa A4 tiešā apkārtnē esošo infrastruktūru: pievedceļi, paralēlie ceļi, rotācijas apli u.c.

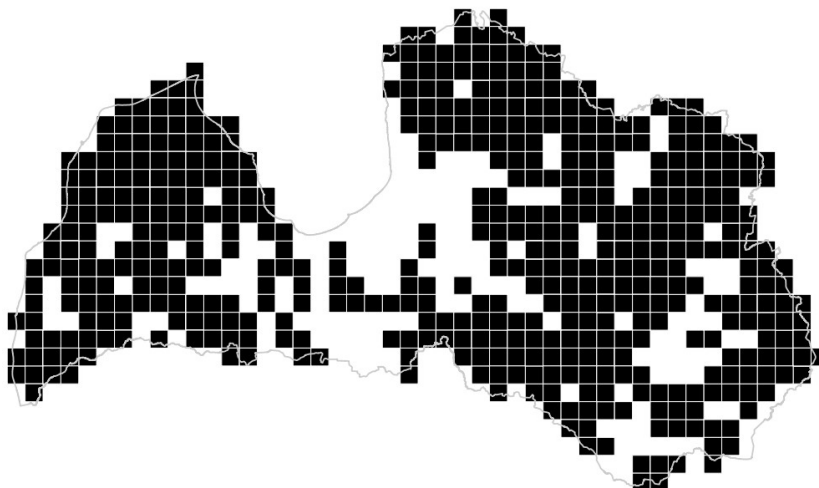
6. Konstatētās īpaši aizsargājamās zīdītāju sugas un to izplatības īpatnības

Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” datiem, plānotās darbības vietā ~15 m attālumā no autoceļa Mazās Juglas apkārtnē ir konstatētas Eirāzijas ūdru *Lutra lutra* darbības pazīmes (1. tabula). Apvedceļš A4 šķērso Lielo un Mazo Juglu un Ķivuļurgu, kas uzskatāmas par potenciālām ūdru dzīvotnēm.

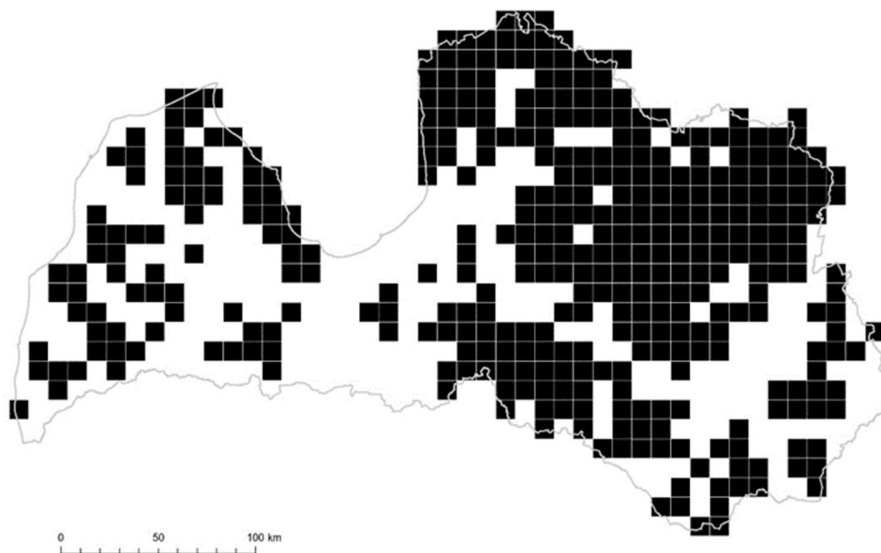
1. tabula. Pētāmā teritorijā konstatētās īpaši aizsargājamās zīdītāju sugas un informācija par to aizsardzības statusu un sastopamību.

Sugas nosaukums	Aizsardzības statuss	Cits statuss	Sugas sastopamība Latvijā	Sugas sastopamība pētāmā teritorijā	Esošās un potenciālās ietekmes vērtējums
Eirāzijas ūdrs <i>Lutra lutra</i>	ĪAS ES BD II, IV BK II		FV, vienmērīgi izplatīts, ņemot vērā ūdensteču un ūdenstīlpu pieejamību	Konstatētas darbības pazīmes Mazās Juglas apkārtnē, iespējama klātbūtne arī pārējās ūdenstecēs (Lielajā Juglā, Ķivuļurgā)	Neliela nelabvēlīga ietekme, ņemot vērā iespējamās sadursmes ar transportlīdzekļiem

Spriežot pēc Valsts meža dienesta uzskaišu datiem, teritorijā iespējama pelēko vilku *Canis lupus* un Eirāzijas lūšu *Lynx lynx* klātbūtne (2., 3. att.). Kopš 2021. gada lūšu medības Latvijā nenotiek, tādēļ prognozējams vismaz īslaicīgs lūšu skaita un izplatības pieaugums, kas var izraisīt arī šo plēsēju, īpaši jauno dzīvnieku, biežāku iekļāšanu A4 autoceļa tuvumā izvietotajos meža masīvos, kā arī pastiprinātu šī ceļa šķērsošanu.

2. attēls. Valsts meža dienesta uzskaitīto vilku izplatība pēc klātbūtnes pazīmēm un medību rezultātiem 2021./2022. gada medību sezonā (avots: http://www.silava.lv/userfiles/file/Projektu%20parskati/2022_MSAF_Ozolins_vilki.pdf).

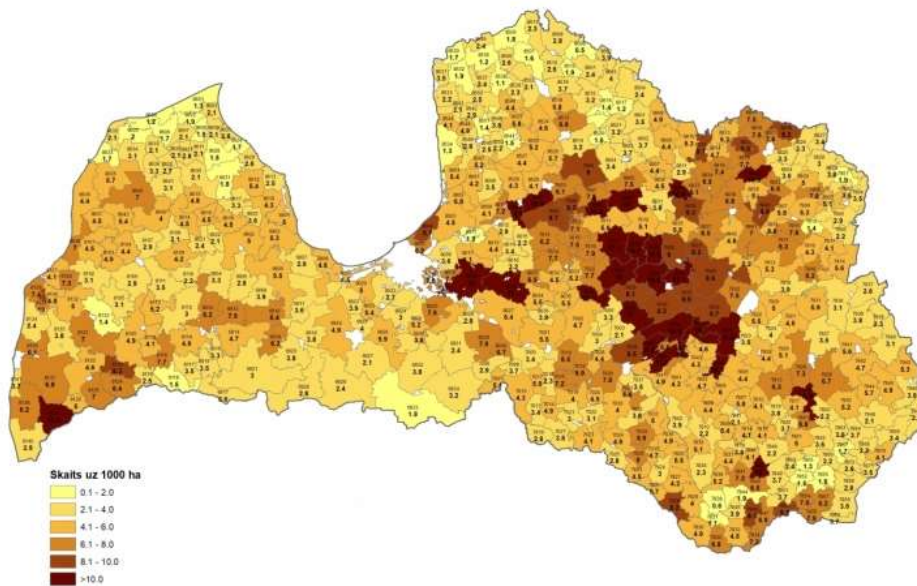

3. attēls. Lūšu izplatība 2021. gadā pēc Valsts meža dienesta apkopotajām pēdu uzskaitēm un lūšu nometīšanas vietām 2020./2021. gada medību sezonā (avots: Ozoliņš J., Bagrade G., Männil P. & Balčiauska L. 2022. Eurasian lynx in Latvia: experience gained and future challenges at a population level. *Cat News* 75, 37–41.)

7. Citas zīdītāju sugas un to izplatības īpatnības

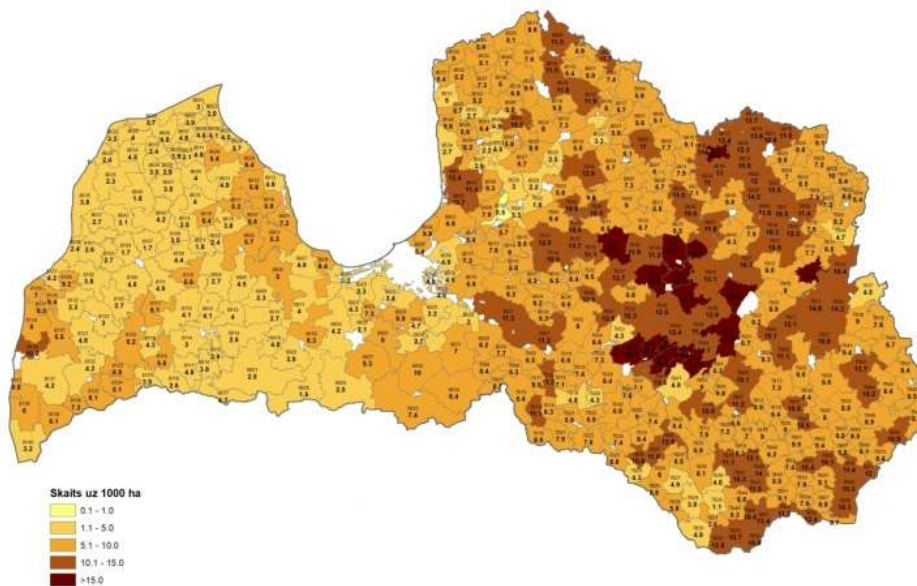
Pēc Valsts meža dienesta datubāzes teritorijā, kuru šķērsos apvedceļš A4, pārnadžu blīvums ir relatīvi neliels (4.–7. att). Tomēr tuvāko 10–20 km attālumā no Rīgas robežas tas norādīts jau kā vismaz divkārt lielāks, kas var veicināt zīdītāju nonākšanu autoceļa tiešā tuvumā. Tālāka dzīvnieku pārvietošanās pilsētas virzienā ir stipri ierobežota, jo šeit praktiski nav migrācijai piemērotu meža koridoru, bet ir teritorijas ar relatīvi blīvu apdzīvotību. Visvairāk no lielajiem zīdītājiem ir stirnu *Capreolus capreolus*, kuras apmetušās arī Rīgas pilsētas zaļajā zonā. Pēdējos gados stirnu skaits visā Latvijā un arī Rīgas apkārtnē palielinās. Teritorijā uzturas arī daudz mežacūku *Sus scrofa*. Lai arī to skaitu pēdējos gados būtiski samazinājis Āfrikas cūku mēris un tā izplatības mazināšanai veiktā mērķtiecīgā depopulācija, platībās uz austrumiem no Rīgas mežacūku joprojām ir pat vairāk nekā citviet Latvijā. Aļņi *Alces alces* pilsētas tuvumā novērojami nepastāvīgi, tomēr dažkārt šķērso autoceļus un ienāk Rīgas apbūves rajonos gandrīz līdz pilsētas centram. Stirnas, mežacūkas un aļņi arī visbiežāk izraisa sadursmes ar transporta līdzekļiem uz A4 autoceļa, tomēr, salīdzinot ar ļoti intensīvo satiksmi uz A4 autoceļa, sadursmju skaits ir neliels, taču tās var nodarīt lielākus zaudējumus transportlīdzekļu īpašniekiem un autoceļa infrastruktūrai nekā vietās ar mazāku satiksmes intensitāti. Pēc Valsts mežu dienesta sniegtās informācijas, laika posmā no 2015. gada līdz 2017. gadam uz autoceļa A4 ir notikušas 29 sadursmes ar meža dzīvniekiem. Sadursmes ar aļņi notikušas 3 reizes, 11 gadījumos sadursmes ir izraisījušas stirnas un 12 gadījumos sadursmes ir izraisījušas mežacūkas. Visbiežākās sadursmju vietas ir posms Mucenieku apkārtnē, kā arī Salaspils novada teritorijā (2–4 km attālumā no krustojuma ar autoceļu A6).

Uzskaitīto mežacūku blīvums
dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. gada medību sezonā

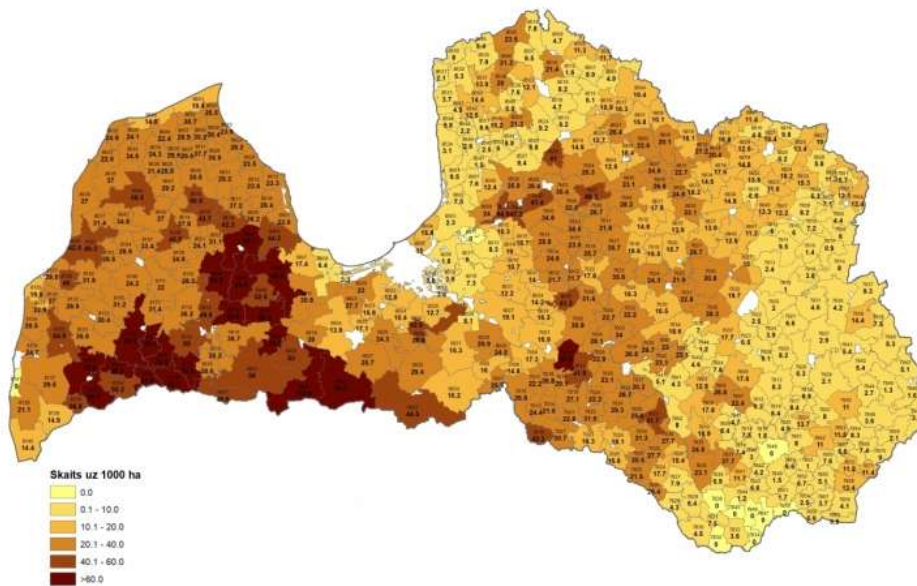
4. attēls. Mežacūku skaita blīvums uz 1000 ha apmedījamās platības medijamo dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. g. medību sezonā (Valsts meža dienesta dati).

Uzskaitīto aļņu blīvums
dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. gada medību sezonā

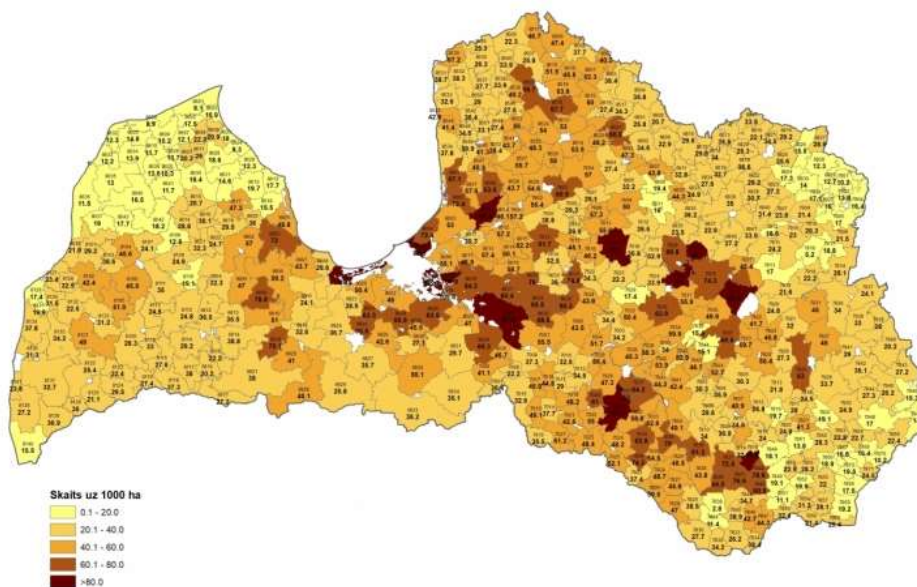
5. attēls. Aļņu skaita blīvums uz 1000 ha meža medijamo dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. g. medību sezonā (Valsts meža dienesta dati).

Uzskaitīto staltbriežu blīvums
dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. gada medību sezonā

6. attēls. Staltbriežu skaita blīvums uz 1000 ha meža medījamo dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. g. medību sezonā (Valsts meža dienesta dati).

Uzskaitīto stirnu blīvums
dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. gada medību sezonā

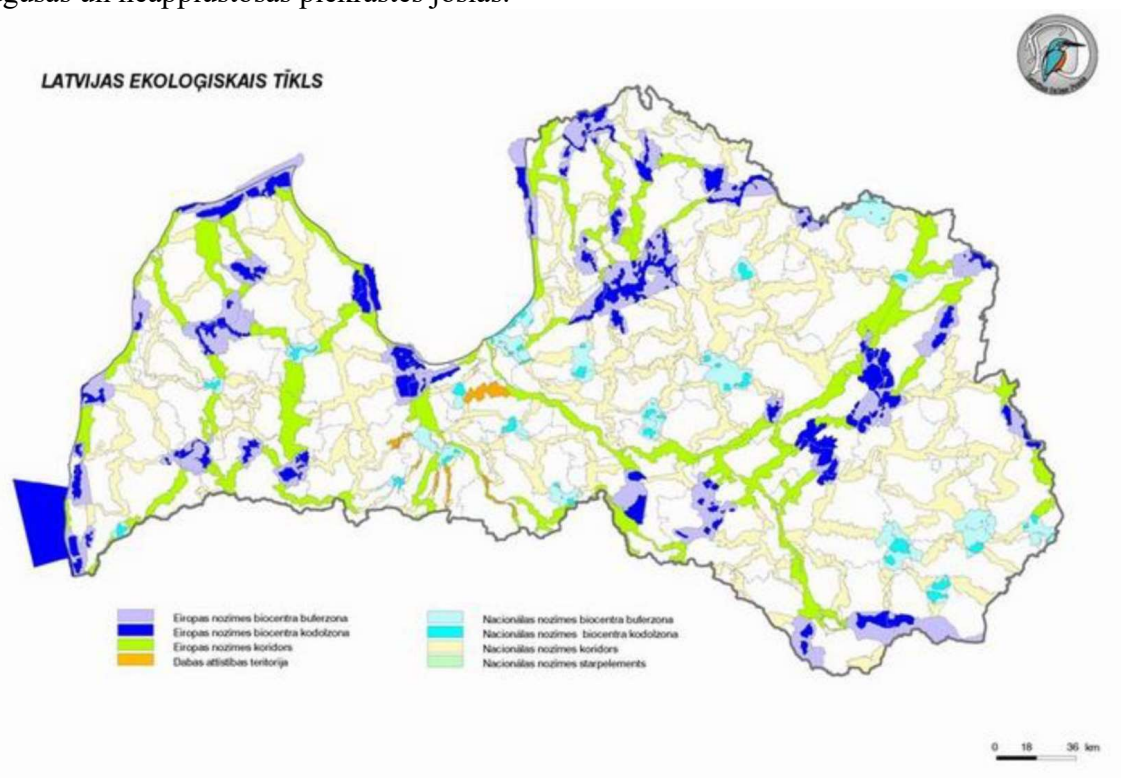
7. attēls. Stirnu skaita blīvums uz 1000 ha apmedājamo platību medījamo dzīvnieku uzskaites vienībās 2021./2022. g. medību sezonā (Valsts meža dienesta dati).

8. Pētāmās teritorijas aizsargājamo dabas un ainavas vērtību labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības un darbības, lai uzlabotu konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību neatkarīgi no to aizsardzības statusa

Saskaņā ar Latvijas Dabas fonda izstrādāto ekoloģisko koridoru tīklu Latvijā, apvedceļš A4 atrodas starp diviem Eiropas nozīmes ekoloģiskiem koridoriem: Gaujas un Daugavas ieleju. Gaujas ielejas koridors atrodas ziemeļaustrumu virzienā no apvedceļa A4 sākuma posma, savukārt Daugavas ielejas koridors atrodas dienvidu virzienā no apvedceļa beigu posma. Apvedceļa A4 trase šķērso Nacionālās nozīmes ekoloģiskos koridorus – Lielās un Mazās Juglas ielejas (skat. 8. attēlu).

Pētāmā teritorijā nav augsts migrējošo dzīvnieku blīvums. Tomēr jāņem vērā, ka rajoni ar zemu populācijas blīvumu var piesaistīt jaunus, mazāk pieredzējušus dzīvniekus, kas devušies savu teritoriju meklējumos. Dzīvnieki biežāk šķērso ceļus, kuru braucamā daļa atrodas vienā līmenī ar tuvāko apkārtni. Medījamo pārnadžu populāciju blīvuma un to pārvietošanās ieradumu veidošanā būtiska nozīme ir medību tiesību lietotāju saimnieciskajai darbībai savās līgumplatībās.

Dzīvnieku pārvietošanos pār autoceļiem nodrošina pārejas (ekoloģiskie tilti) vai ekoloģiskie tunēļi, kas bieži tiek apvienoti ar tiltu būvi pār upēm, atstājot pietiekami platas apaugušas un neapplūstošas piekrastes joslas.

8. attēls. Latvijas ekoloģiskais tīkls pēc Latvijas dabas fonda datiem (2004. gads).

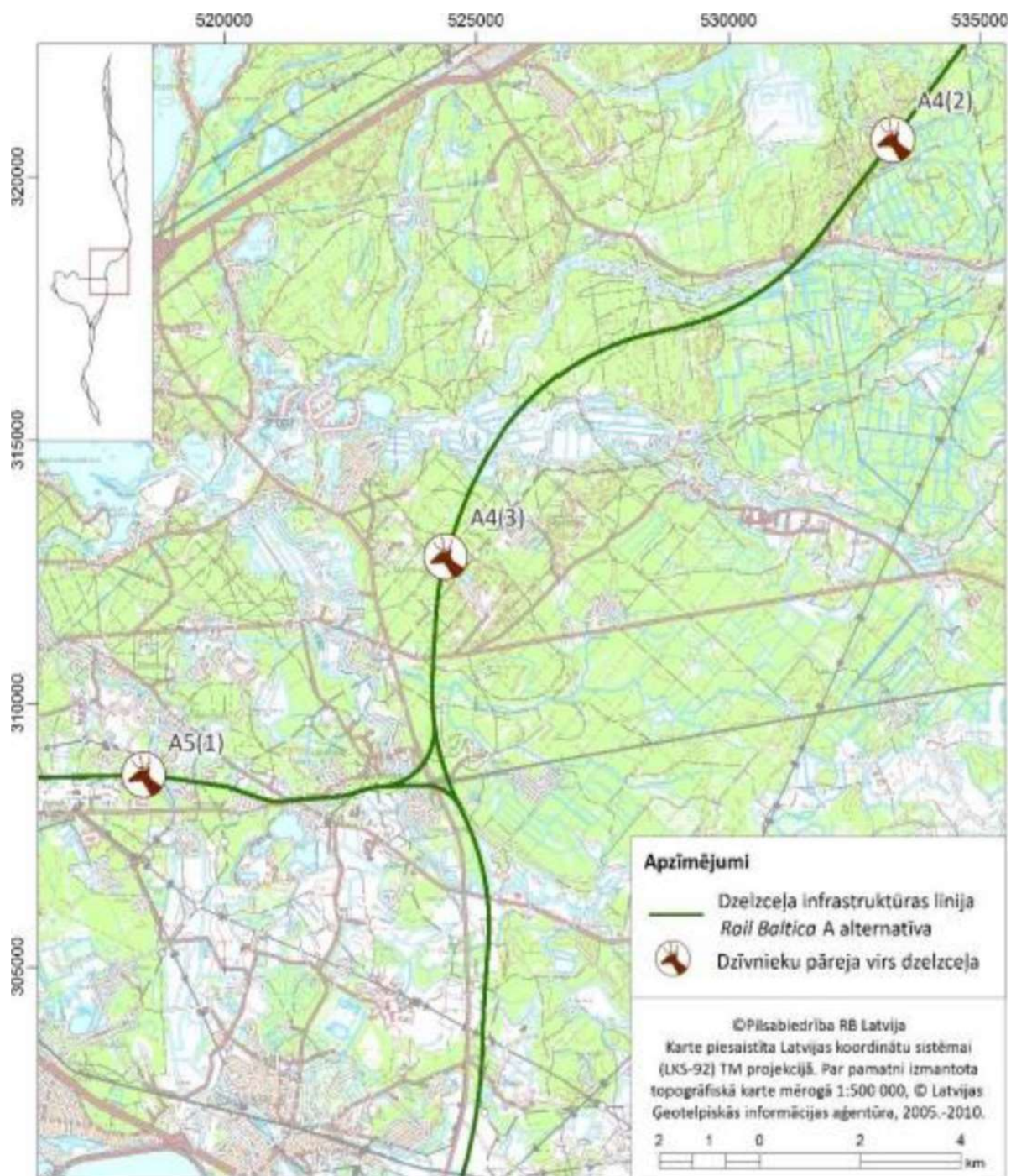
Līdz šim Latvijā ekoloģisko tiltu būvniecība nav veikta. Ekoloģiskos tiltus, kurus ierīko virs brauktuves, dzīvnieki izmantos tad, ja, pārvietojoties pa vidusdaļu, nebūs redzama brauktuve. Lielajiem zīdītājiem tiek rekomendētas ne mazāk kā 40–50 m platas pārejas. Platums attiecas uz to šaurāko daļu. Pāreju galus vēlams būvēt ar piltuvveida paplašinājumiem. Pārejas nedrīkst izmantot cilvēku un transporta satiksmei. Ekoloģiskā tilta augstums virs brauktuves plānojams tā,

lai to naktī neapspīdētu braucošo automašīnu tālās gaismas. Ainavās ar līdzenu reljefu šādām pārejām izvēlas vietas, kur abās pusēs brauktuvei atrodas paaugstinājumi. Konkrētā situācijā tā dēvētie ekoloģiskie tilti nav izmantojami, jo apkārtnē ir līdzena bez dabiskiem reljefa paaugstinājumiem brauktuves malās. Ekoloģiskā tilta būvei nāktos izmantot plašu meža joslu abpus ceļam, turklāt visticamāk dzīvnieki baidītos izmantot mākslīgi veidotu paaugstinājumu līdzenā apvidū. Galu galā ekoloģiskā tilta piemērotību dzīvniekiem nosaka daudz un dažādu faktoru kopums. Jāņem arī vērā samērīguma princips, jo ekoloģisko tiltu izmaksas lēšamas vairāku miljonu eiro apmērā, taču garantiju, ka dzīvnieki šos tiltus izmantotu, praktiski nav.

Vērtējot autoceļa A4 potenciālās dzīvnieku pārejas, jāņem vērā autoceļa A4 tuvumā plānotos infrastruktūras projektus. Saskaņā ar izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecībai autoceļa A4 tuvējā apkārtnē tika iekļautas potenciālās dzīvnieku pārejas (ekoloģiskie tilti). *Rail Baltica* posmā, kur dzelzceļa trase pietuvinās un šķērsos apvedceļu A4, pārejas parādītas 9. attēlā. Norādītās pārejas tiks paredzētas, ja dzelzceļa trases tilts pār Lielo Juglu tiktu būvēts ar uzbērumu pār palienes pļavām upes krastos. Tādēļ secināms, ka netālu no autoceļa A4 tiks ierīkotas dzīvnieku pārejas pār dzelzceļu. Tomēr *Rail Baltica* attālums no A4 ir pārāk liels, lai būtu iespējams un vēlams tās pašas pārejas turpināt pār A4, tāpēc risinājums ir citāds.

Lielā un Mazā Jugla un Ķivuļurga ir dabiski savvaļas zīdītājdzīvnieku migrācijas koridori, lai šķērsotu lineārus šķēršļus (pārvietojoties zem tilta gar upes krastiem). Lai nodrošinātu migrācijas koridorus, upju ieleju šķērsojumus var tikt veidoti kā tilti ar estakādi vai brīvtelpu vismaz vienā upes krastā. Papildus ūdensteču šķērsojumus var paredzēt kā kastveida tiltus nevis caurtekas ar brīvtelpu katrā krastā, ko mazie savvaļas zīdītājdzīvnieki var izmantot periodos, kad nav paaugstināts ūdens līmenis. Arī caurtekas gada sausajos periodos, kad mazajās ūdenstecēs nav ūdens, var izmantot kā migrācijas koridorus.

Pašreizējā tilta konstrukcija pāri Lielajai Juglai ir pārāk zema un īsa, lai kalpotu kā ekoloģiskais tunelis (skat. 10. attēlu). Apvedceļa A4 rekonstrukcija ietver tilta pārbūvi. Pēc pārbūves tiltam jāklūst par migrācijas koridoru.

9. attēls. Dzīvnieku pāreju izvietojums *Rail Baltica* projekta ietvaros apvedceļā A4 tuvumā.

10. attēls. Tilts pār Lielo Juglu.

Esošā konstrukcija Ķivuļurgas caurtekai zem brauktuves (skat. 11. attēlu) nav piemērota, lai zīdītāji varētu šķērsot brauktuvi gar upītes krastiem. Caurteku plānots pagarināt un konstrukciju veidot līdzīgu pašreizējai caurtekai: ~2,5 m augsta un 4 m plata. Arī pēc pārbūves zīdītājiem nebūs iespējams šķērsot brauktuvi gar upītes krastiem, kādēļ šajā vietā pastāv paaugstināts risks, ka uz brauktuves var iznākt ūdri un bebri (īpaši paaugstināta ūdens līmeņa un paātrinātas straumes periodos, kad šie dzīvnieki izvairās šķērsot zemu tiltu apakšu peldus).

11. attēls. Ķivuļurgas caurteka.

Esošajam tiltam pāri Mazajai Juglai (skat. 12. attēlu) augstums un garums šobrīd ir pietiekams, lai zem tilta ceļu LV 454848 varētu šķērsot stirnas un mazāki zīdītājdzīvnieki. Apvedceļa A4 rekonstrukcija ietver tilta pārbūvi. Šobrīd tilta tuvumā esošā kafejnīcas ēka netiek izmantota.

12. attēls. Tilts pāri Mazo Juglu.

Iespējamie migrācijas koridoru risinājumi kopsakarā ar *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas trases plānotajiem dzīvnieku pāreju risinājumiem ir primāri un šajā A4 pārbūves projektā tiem ir jāpieskaņojas. Tāpēc turpmāk šai nodaļā citēta Jaunbūvējamās Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecības DTD2 posmā (Vangaži – Salaspils – Misa) Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (2023. gada jūnijs) 4.1.6. nodaļa "Dzīvnieku šķērsojumi un pārejas" ar attēliem, saglabājot to numerāciju oriģinālajā avotā. Iespējamie tehniskie risinājumi dzīvnieku migrācijas nodrošināšanai ietver:

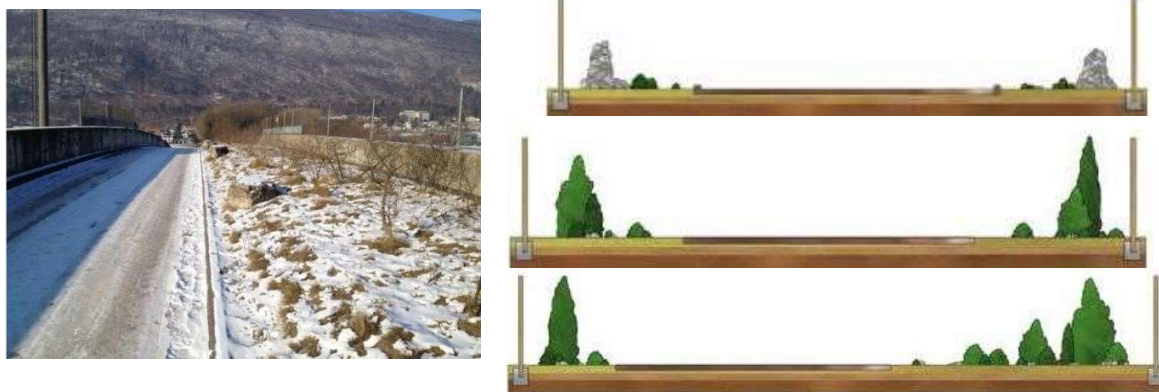
- *dzīvnieku pārvadus, kas pielāgoti lielajiem zīdītājdzīvniekiem un ir speciāli šim mērķim projektētas un pielāgotas inženierbūves.* Piemēri parādīti 4.1.14. attēlā. Dzīvnieku pārvadiem rekomendētais platums ir 40–50 m tā šaurākajā vietā. To malās jāparedz pietiekami augsts (vismaz 2,5 m) nožogojums, lai mazinātu vilcienu satiksmes radītos traucējumus un novērstu dzīvnieku nokļūšanu uz sliedēm. Dzīvnieku pārejas apzaļumošanas risinājumi izstrādājami tehniskās projektēšanas laikā. Iespēju robežās jāizmanto auglīgā zemes virskārta, kas tiks noņemta no

dzelzceļa koridora, kā arī jāparedz koku, krūmu, augu sugas, kas raksturīgas apkārtējiem biotopiem.

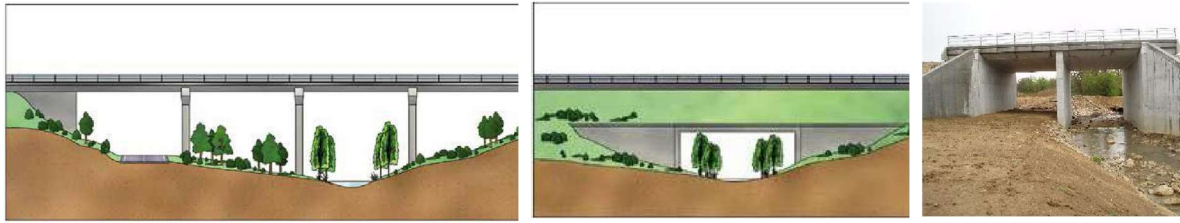
4.1.14. attēls. Dzīvnieku pāreju piemēri

• dzīvnieku pārvadus, kas kombinēti ar ceļa pārvadiem (skat. 4.1.15. attēlu). Šādi risinājumi ir piemēroti tikai nomaļiem ceļiem ar nelielu satiksmes intensitāti (parasti pieņem, ka satiksmes intensitātei jābūt mazākai par 100 automašīnām dienā). Joslas dzīvnieku kustībai paredz vienā vai abās pārvada malās. No brauktuves tās tiek atdalītas ar piemērotu barjeru. Rekomendētais pārvada platums ir 10 – 20 m, paredzot vismaz 1 m platu zaļo joslu pārvada malās. *Rail Baltica* projektā rekomendētais zaļo joslu platums pārvadiem, kas atrodas atklātās teritorijās, ir 2 m un pārvadiem, kas atrodas mežu teritorijās, 3 m. Pārvada malās jābūt līdzīgam žogam kā dzīvnieku pārejām. Brauktuve var atrasties gan pa vidu, gan vienā malā atkarībā no kopējā pārvada platuma.

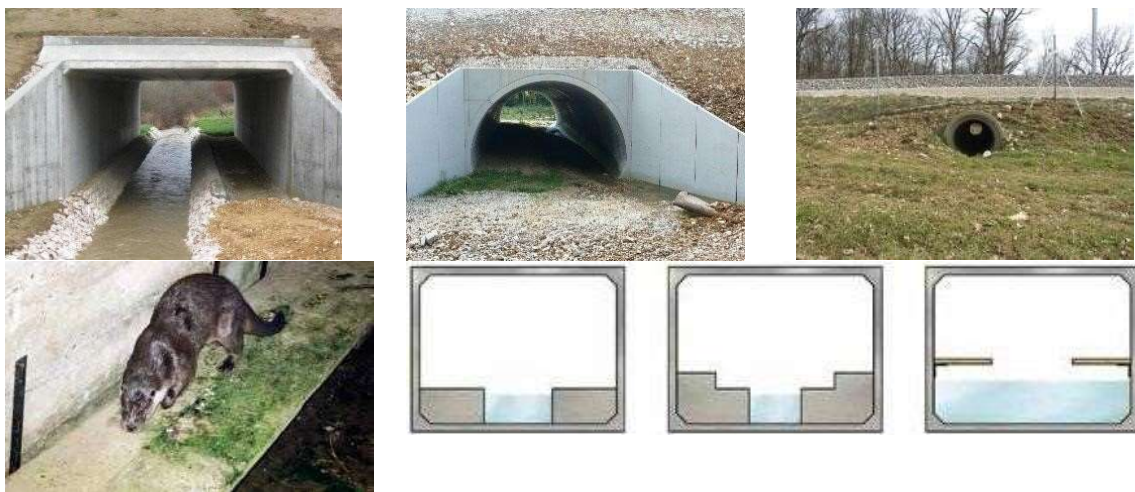
4.1.15. attēls. Kombinēta pārvada piemēri

• tilti pār upēm ar pietiekamu brīvtempu upes vienā vai abos krastos. Rekomendētie raksturparametri ir 5 m plata un 3,5 m augsta brīvtempa. Vienlaikus nepieciešamās brīvtempas raksturparametri ir jāvērtē katrā šķērsojumā atsevišķi, pielāgojot tos konkrētiem vietējiem apstākļiem un sastopamajai faunai. Piemēri parādīti 4.1.16. attēlā.

4.1.16. attēls. Piemēri tiltiem ar pietiekamu brīvtempu, kas saglabā dzīvnieku pārvietošanās ceļus gar upi.

• lai nodrošinātu mazo zīdītāju, abinieku un rāpuļu pārvietošanos, var piemērot gan hidroloģiskās caurtekas, to sānu malās paredzot sausas ejas, gan izbūvēt speciālas caurtekas dzīvniekiem (skat. 4.1.17. attēlu).

4.1.17. attēls. Piemēri caurteku pielāgošanai, lai pa tām nodrošinātu mazo zīdītāju, abinieku un rāpuļu pārvietošanos

9. Secinājumi par plānotās darbības vai pasākuma ietekmi uz konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz piegulošo teritoriju un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai

Zemju īpašniekiem un to likumīgiem valdītājiem autoceļa A4 teritorijā ne mazāk kā 1 km platā joslā no brauktuves iežogotās daļas jānosaka vienoti vispārēji ierobežojumi medību saimniecībai, īpaši dzīvnieku piebarošanai un dzinēju izmantošanai medībās.

Gar mežu masīviem pārbūvējamā autoceļa A4 posmā paredzami iežogojumi, lai samazinātu risku sadursmēm ar meža dzīvniekiem.

Pārbūvējamiem tiltiem pār Lielo un Mazo Juglu paredzama brīvtempa vismaz vienā upes krastā, lai nodrošinātu autoceļa šķērsošanas iespēju patiltē gar upes krastu. Citu ūdensteču šķērsojumus var paredzēt kā kastveida tiltus ar brīvtempu katrā krastā, ko mazie savvaļas zīdītājdzīvnieki var izmantot periodos, kad nav paaugstināts ūdens līmenis.

Tiltu apgaismojums projektējams tā, lai apgaismotu tikai brauktuvi, bet neizgaismotu ūdeni un apkārtni un pēc iespējas mazāk traucētu dzīvniekiem izmantot Lielās Juglas un Mazās Juglas patiltes kā migrācijas koridorus.

Sakarā ar Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamo plēsēju sugu monitoringu autoceļa A4 apsaimniekotājiem sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Valsts meža dienestu jānodrošina bojāgājušo ūdru, vilku, lūšu un brūno lāču *Ursus arctos* ķermeņu vai to atlieku uzrādīšana to nogādei zinātniskai izpētei.

Jurģis Šuba
Dr. biol.

Jānis Ozoliņš
Dr. biol., zīdītāju eksperts (sertifikāta Nr. 160, derīgs līdz 30.03.2025.)

Atzinums sagatavots 2023. gada 30. novembrī 14 (čerpadsmit) lappušu apjomā